

EI KLEIN SJTÖKSKE STRAOBAEK (REACTIE EN AANVULLINGEN)

Jos Lodewick en Rinus Suijkerbuijk

Naar aanleiding van het artikel "Ei klein sjtökske Straobaek" van de heer Mathieu Braeken in het vorige nummer (28) van 't Sjtiegelke ontving de redactie onderstaande reactie van de heer Jef Ackermans, oud-inwoner van Strabeek.

Het leek ons interessant onze lezers hiervan ook kennis te laten nemen. We beogen hiermee niet zozeer om correcties aan te brengen maar om zoveel mogelijk informatie vast te leggen en gegevens te completeren. We wijzen er met nadruk op dat het gaat om herinneringen van de auteurs over een periode in hun leven en die perioden kunnen uiteraard soms van elkaar verschillen.

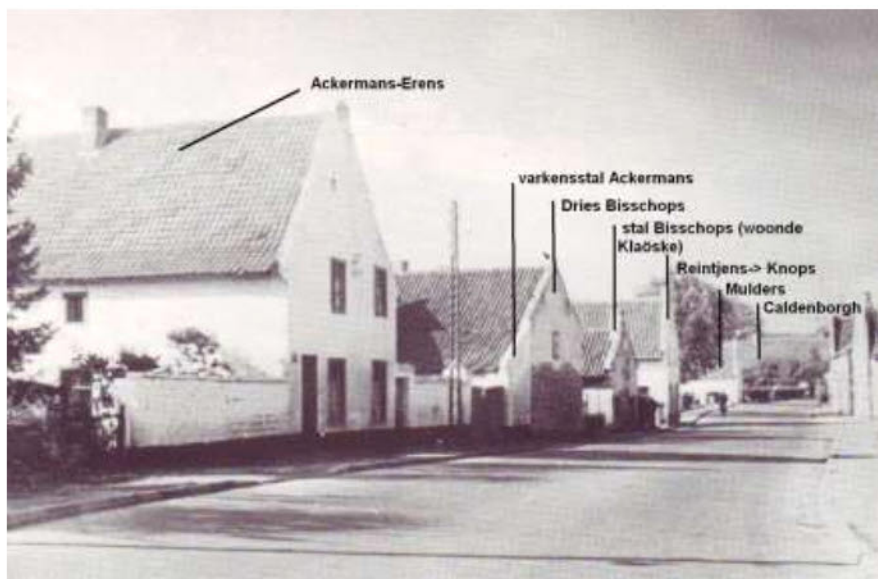
Aan het einde van het verhaal is per woning nog eventuele aanvullende informatie afkomstig van de woningkaarten opgenomen.

Reactie Jos Ackermans

De heer Ackermans bericht ons als volgt:

"Deze reactie is gebaseerd op mijn herinnering van de jaren 1935-1952. Mijn geboortedatum is 28 augustus 1929 met als geboorteplaats de gemeente Houthem, adres Strabeek 205. Dus ruim 23 jaren Strabekenaar.

De diverse gegevens heb ik puntsgewijs vermeld zoals in 't Sjtiegelke door de heer Braeken is gebezigd.

- No. 1 In voorhuis woonde de fam. Aarts als eigenaar, ook van de tegenover liggende weilanden. Onderaan in deze weilanden bevond zich ook het voetbalterrein van de roemruchte Valkenburgse Boys, met als Strabeekse speler Bèr Reintjens, in de naoorlogse jaren genaamd "het vliegend fort" omdat hij over een formidabel schot beschikte.
- Achter de fam. Aarts woonde de fam. Kleijnen in het achterhuis. Mevrouw Kleijnen was een dochter van de fam. Aarts, genaamd Virginie. Het in punt 3 genoemde koetshuis bevond zich dwars op het woonhuis. Dus als volgt eerst de beide woningen achter elkaar, dan de stallen met daarboven de hooizolder en daarna naar rechts gebouwd het koetshuis.
- No. 3 Vóór de fam. Rutten woonde in dit huis slechts kort nog de fam. Van den Eelart. De heer des huizes was journalist van het Limburgs Dagblad in Heerlen.
- No. 5 Hier woonde destijds de fam Ackermans-Erens. Op de hooizolder van deze boerderij bevond zich een mergelsteen waar ruw was ingekrast Mathieu 1748.

Familiefoto van de familie Ackermans, Strabeek 205, uit 1934.

(foto: Jef Ackermans).

Vader, oudste dochter, moeder, twee tantes, tweede dochter, oudste zoon en oma. Let op het bord: v. Vollenhoven's bier. Rechts naast de deur was een winkeltje. Links het bord: Trekvogels.

Vanaf 1932 werd hier kampeerterrein "de Trekvogels" ingericht. Zowel de schuur als het achterliggend weiland waren hiervoor bestemd. Aanvankelijk voor gezinnen en dames, naderhand alleen voor heren vanwege de nieuwe kampeerwet.

Jef en Mia Ackermans op een kinderfietsje voor de ouderlijke woning. Rechts het bord: Trekvogels. Links de weg naar Valkenburg. (foto: Jef Ackermans).

De foto is in 1935 genomen door een gast uit de plaats Eemnes (N.H.) en geeft duidelijk aan hoe de weg richting Valkenburg vanaf Strabeek 205 destijds gesitueerd was.

"Peterke" woonde bij de fam. Ackermans in een in het achterhuis liggende woonkamer. Hij was in den beginne ook werkzaam als dagloner op boerderijen in verschillende omliggende dorpen.

De kindermolentjes maakte hij speciaal voor kermissen en dergelijke gelegenheden. De bezems maakte hij niet van ginster, maar van afgesneden takjes van berkenbomen. Het materiaal hiervoor haalde hij meestal op de Bergerheide. De bezems verkocht hij aan boerenbedrijven en zelfs aan de omliggende gemeentebedrijven. Het huisnummer van deze boerderij was 205.

- No. 6 Het betreffende beekje stroomde vanuit het Ravensbos onder de spoorweg en de Provinciale weg door via de weilanden van Ackermans, Hermans en Meex, stak de Klaterstraat over en stroomde verder naar de Geul.
- No. 7 "Klaöske" was ook bekend met geneeskrachtige kruiden. Bijv. voor steenpuisten gebruikte hij in de beek gewassen weegbreebladen, deze werden met de bovenkant 's avonds op de puist gelegd, verband of sjaal er omheen en 's morgens was de puist geheel open en van pust vrij. Na zijn overlijden deed het verhaal de ronde dat onder zijn hoofdkussen een bedrag van ongeveer negen duizend gulden was gevonden. In die tijd een behoorlijk bedrag, met o.a. scharen slijpen en bedelen vergaard.
- No. 8 Wie Gerlach goed kende, had geen kwaad jong aan hem.
- No. 9 Mede door het verongelukken van zijn echtgenote werd Graad [Klaassen, is dus niet Klaöske] min of meer een zonderling. Zijn door hem geëxploiteerde geitenbok zorgde wel voor de nodige parfumering.
- No. 10 De fam. Stijnen waren buitengewoon hartelijke mensen en altijd behulpzaam voor iedereen.
- No. 11 Volgens mij woonde destijds hier de fam. Jeuf Philippi, een broer van de Houthemse hoofdonderwijzer.
Zie ook nr. 16, hetgeen wel juist is.
- No. 12 De fam. Hermans waren ook zeer behulpzame mensen. Fien, de dochter, verkocht in hun nostalgisch café naast jenever, bier en limonade ook rookwaren.
- No. 13 Is juist.

Huisje van de familie Mulders-Wahlen (foto: Jan Mulders)

Mevrouw Mulders-Wahlen bij de waterput in Strabeek in 1920.
(foto: Jan Mulders)

No. 14

Naast het huis van de fam. Mulders, in het weiland van de fam. Meex uit St. Gerlach, bevond zich de waterput waarop de gemeenschap Strabeek was aangewezen. In de jaren 1936-1939 werden waterleiding en elektriciteit in elk huis aangesloten.

Voor diegene die voorlopig van aansluiting afzagen, wegens de kosten, werd op de plaats van de put een gezamenlijk tappunt geconstrueerd, enkele jaren daarna werd ook deze voorziening opgeheven.

No. 15 De fam. van Caldenborgh waren bescheiden mensen die vrij teruggetrokken leefden.

No. 16 Hier weet de heer Braeken zeer zeker de juiste geschiedenis van weer te geven.

No. 17 Zeer juist weergegeven.

Nrs. 18, 19, Deze nummers zijn ook zeer correct weergegeven.

20, 21

De panden van de fam. Ackermans, fam. Bisschops, fam. Claessen gedeeltelijk fam. Stijnen, fam. Hermans, fam. Philippi, fam. Mulders en de fam. Caelen werden in de vijftiger jaren van de vorige eeuw afgebroken. Iets later ook nog de panden iets verderop van Moeder Reintjens, winkeltje met snoepwaren en grutterswaren, en de fam. Dries Bisschops.

De fanfare trekt door Strabeek. (foto: Jef Ackermans).

De buurtschap Strabeek was vroeger uitgebreider dan thans. Vanuit Valkenburg gezien was de nu nog aanwezige villa Mien Heim het eerste huis van Strabeek. Daartegenover woonde de fam. Ogier, musicus, dan de fam. Fliecks en de fam. Heuts en daar tegenover het klooster van de paters Oblaten.

Strabeek eindigde aan de Kamp met als laatste pand het Kasteeltje Erens. Na de Kamp met de lindenbomen, nu nog aanwezig, begon St. Gerlach.

Bij de nieuwbouw aan de oostkant van Strabeek ontstond een tijdlang de naam Houthemervillaweg. Deze nieuwbouw vond plaats in de jaren 1930 van de vorige eeuw. Door geforceerd afbraakbeleid van de voormalige gemeente Valkenburg-Houthem in de jaren vijftig zijn toch veel waardevolle gebouwen verdwenen en is thans het aanzicht van Strabeek het nostalgische Strabeek niet meer. De nieuwbouw heeft het vroeger lieflijke karakter van Strabeek totaal veranderd. Het had anders gekund, zie als voorbeeld de buurtschap St. Gerlach. Mijn stelling is steeds; 'zonder het verleden voldoende te bestuderen en te verkennen, kun je de toekomst niet bepalen'.

Hopende hiermede een bescheiden bijdrage aan uw onvolprezen werk te hebben geleverd, wens ik u veel succes voor de toekomst met uw prachtig heemkundewerk.

Jef Ackermans "

Aanvullingen aan de hand van de woningkaarten

Als aanvulling op de herinneringen van de auteurs hebben we aan de hand van woningkaarten van de betreffende huizen nog enige gegevens kunnen toevoegen over bewoners van de vermelde Strabeekse huizen.

Wij wijzen erop dat de woningkaarten slechts beperkte informatie over bewoners van een pand geven. Zo wordt doorgaans per huisnummer alleen het gezinshoofd vermeld, wanneer en vanwaar hij/zij er is komen wonen en wanneer hij/zij vertrokken is. Op de achterzijde van de kaart is soms aangegeven welke personen (verwanten, kostgangers, dienstpersoneel enz.) er op het adres woonden. Helemaal compleet kan de bewoning dus niet aangegeven worden. Maar wel is duidelijk welke families (en soms alleenstaanden) er woonden. Ook is ter oriëntatie, zoveel mogelijk de huidige straatnaam en huisnummer aangegeven. De informatie op de woningkaarten beslaat ongeveer de periode 1945 tot 1992. Het levert nog de volgende aanvullende gegevens over bewoners op.

No. 1 en 2
(nu:
Broekhem 134)	Zijn op de woningkaart samengevoegd tot één woonadres.
Naast de reeds genoemde families Kleijnen en Aarts woonden er nog de families Keijdener-Kleijnen en Kleijnen-Swillens.
Verder woonden er tussen 1958 en 1960 nog een 14-tal mensen voor korte tijd voordat ze elders in de gemeente of daarbuiten woonruimte vonden.
No. 3
(nu:
Broekhem 134)	Na Jean Rutten woonde er van 1970 tot 1976 de weduwe van Ballentijn-Vink.
Verder voor korte tijd Jan Grootjans, Hubertus Willems, Paul van Loo, Bernardus en Johannes Weijers, Jeanette Bus, David Lioni en Maria Lebouille.
Vanaf 1982 woonde de familie Kleijnen-Swillens er. No 1, 2 en 3 waren toen tot een hotel samengevoegd.
No. 4
(nu:
Broekhem 138)	Bij de familie Janssen woonden ook nog de knechten Cornelis Habets (1946), Joseph Dolmans (1950-1952) en Hubertus Somers (1950-1953).

- No. 5
(nu:
Broekhem 143) "Peterke" heette voluit Petrus Timmermans. Verder woonden er ook nog de weduwe Pluijmen-Mantelaers met dochter Antonia en de kostgangers Maria Meulenbergh en Jan Habets. Later (1952) woonde er korte tijd Matheus Smitsmans. Daarna ging de familie Erkens-Maenen er wonen.
- No. 6
(nu:
Strabeek 1) Na de familie Bisschops woonden er korte tijd Van Gorcum, Willem Deguelle, Joseph Lemmens, Hubertus Hoffmans en Cornelis Lonterman. Van 1961 tot 1990 kwam de familie Scholtes-Akkermans er wonen en van 1990 tot 1992 de familie Bis-scheroux-Kuipers.
- No. 7
(nu:
Strabeek 3) Op de plaats van dit huisje (en van no. 6) werden twee nieuwe huizen gebouwd. Hier woonde Mathieu Scholtes van 1961 tot 1990, daarna Irene Weggemans en Hendrikus van den Brink.
- No. 8
(nu:
Strabeek 5) Na het vertrek van de familie Reintjens woonde er nog enige tijd de familie Thewessen. Daarna kwam het huis in het bezit van de familie Knops.
- No. 9 en 10
(nu:
Beekstraat 1) Hier woont na afbraak van panden de familie Brouns.
- No. 11 Hier woonden nog de volgende personen.
Fam. Josephus Philippi-Wijkmans uit Geulle, verhuist in 1956 naar Strabeek 228a.
Van 1952 Antonius Pellemans, verhuist in 1956 naar Strabeek 235.
Van januari 1956 tot augustus 1956 Joseph Lemmens, verhuist naar Amersfoort.
Van september 1956 tot januari 1958 Hubertus Weijenbergh, verhuist naar Tilburg.
Van februari 1958 tot juni 1959 Jacob van Rennes, verhuist naar Valkenburg.
Van juli 1958 tot maart 1959 Johannes Verweij, verhuist naar de Valkenburg.
- No. 12 Mevrouw Hermans Reintjens overleed in 1948. Dochter Fien verhuist in 1971 naar Broekhem 78. Verder woonden er tot 1946 Anna en Hendrika Senden en gedurende enkele korte perioden tussen 1946 en 1960 broeder Josephus Reintjens.
- No. 13
(nu:
Strabeek 6) Later woonde er de familie Deguelle. Het pand is afgebroken en de familie van Rennes bouwde er een nieuw huis. Na het overlijden van mevrouw van Rennes-Stevens, woonde er de familie Milovich-Caris. Momenteel woont er mevrouw Tilla Bemelmans-Brands.
- No. 14
(nu:
Strabeek 17) Hier woonde ook nog van 1944 tot 1945 Willem Deguelle, die naar Valkenburg verhuist en van 1955 tot 1958 Pieter Meex, die ook naar Valkenburg verhuist. Nadat het huis was afgebroken en een nieuw was gebouwd woonden er Josef Vandewall, die in 1987 naar Valkenburg verhuist en daarna de familie Souren-Kozole.

- No. 15
(nu:
Strabeek 23-25) Na de familie Van Caldenborgh woonde er de familie Huub Thewessen-Genders. Het huis werd verbouwd waarna het tot 1970 door familie Genders-Brands bewoond werd. Sinds 1970 is het huis in het bezit van de familie Zurstrassen.
- No. 16
(nu:
Strabeek 27) Na de familie Braeken is hier de familie Bosch komen wonen. Nu woont er de familie Habets-Bosch.
- No. 17
(nu:
Strabeek 29) Na het vertrek van de familie Lemmens werd het huis ingrijpend verbouwd en was het een tijdlang als yoga instituut in gebruik. Er woonden nog Hermine Lahaije, Hubert Hensgens en Petra Keibeek. Momenteel is het in het bezit van de familie Silverentand.
- No. 18
(nu:
Klaterstraat 1) Momenteel nog steeds bewoond door de familie Silverentand-Aelmans.
- No. 19
(nu:
Klaterstraat 3) Na het vertrek van de familie Wijnands-Frijns woonden er Harrie Tillie en Simon Paling. Momenteel woont er de familie Van Eijndhoven.
- No. 20
(nu:
Strabeek 33) Huis werd gebouwd in 1901 door Bernhard Philippi als woning voor zijn neef Hubertus Philippi die gehuwd was met Hubertina Mobers. Na hun vertrek naar de boerderij (thans Strabeek 40) werd het huis bewoond door de families Braeken en Dorren. Daarna door het echtpaar Jos Curfs en Marie Philippi. Daarna door de familie Meijers en na hun vertrek door het echtpaar Jos Steinbusch-Annetta Philippi. Sinds 1976 woont er de familie Lodewick-Castermans.
- No. 21
(nu:
Strabeek 35) Hier woonde het echtpaar Jaspers-Geelkens. (Volgens de woningkaart: Jaspar). Na hen woonden er drie ongehuwde kinderen. Naast de twee genoemde ook nog Vöas (ook wel Jang genaamd), die werkzaam was bij de baron. Een van de gezusters werkte als kook bij de familie Regout in Vaeshartelt. Na het overlijden van Greetseje woonde er korte tijd Hendrik Claessens, daarna de familie Bisscheroux. Na hun verhuizing is het huis in het bezit gekomen van de heer Laeven.

Heemkundevereniging Houthem-St. Gerlach